

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Tractatus De Libertatibvs Ecclesiae Gallicanae

Charlas, Antoine

Leodii, 1684

Cap. XI. Alia exempla potestatis Ecclesiasticæ in temporalibus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38227

200 TRACTATUS DE LIBERTATIBVS,
gatque lib. 6. cap. 35 id antea factum in Romanorum Reges,
aut Imperatores, sed tantum Philippicum aliquandiu à Ro-
mano Pontifice inter Pœnitentes retentum, & Theodosium
ab Ecclesia exclusum à Beato Ambrosio. Quis igitur credat
cum temerè, ac sine examine recepisse illam de Regibus Fran-
corum historiam, quandoquidem ipse post verba relata paucis
interjectis subjungit; *Ex hoc Romani Pontifices Regna mutandi autori-
tatem trahunt. Putarne rei ejusmodi originem sine discussione
admissam ab Ottone.*

12. Nonne Conradus Abbas Urspergensis, qui Grego-
rium IX. tam insolenter carpit, ut Frederico II. patrocine-
tur, suppressisset, si passa esset historiae veritas, quæ autori-
tatem Papæ in Principes tam apertè præ se ferunt. Ait enim
in Chronico ad annum 751. *Zacharias verò Papa super hujusmodi nego-
tio consultus remandavit melius esse illum vocari Regem, apud quem summa
potestas consisteret; dataque autoritate sua PIPPINVM REGEM CONSTI-
TVI IVSSIT. Anno Domini 752. Pippinus per autoritatem Zachariae Papa mox
Francorum electus ad Regnum per manus S. Bonifacii Archiepiscopi Moguntia-
censis elevatus est in Regni solum in Suevionum Civitate. . . . . Pippinus
ex Praefecto Palatii autoritate Apostolica sublimatus, & unctus in Sedem Reg-
ni postea regnavit annis quindecim, absolutus per Papam Stephanum à jura-
mento quod Regi Hilderico cum ceteris Regni Primoribus fecerat. Hic
rursus vide compositam pugnam, quæ vix dilui posse Launoio vi-
debatur.*

13. Autoritatem suam in omnibus dubiam efficit qui facta
adeò certa, & tot testimoniis comprobata negare, ut Lau-
noius, audet, ac impugare totis viribus enititur.

C A P U T X I.

Alia exempla potestatis Ecclesiasticae in temporalibus.

1. **I**mperatoriam dignitatem Carolo Magno à Leone III.
Papa collatam historici tum Græci, tum Latini, ac
præcipuè Gallici perhibent. Ipse autem (Carolus) inquit Egin-
hardus in Annalibus, scilicet ad annum 801 *cùm die sacratissima Na-
talis Domini ad Missarum solemniam Basilicam B. Petri Apostoli fuisset ingressus,*

Et coram Altari, ubi ad orationem se inclinaverat, assisteret Leo Papa Coronam capiti ejus imposuit, cuncto Romanorum populo acclamante, Carolo Augusto à Deo coronato, magno & pacifico Imperatori Romanorum vita, & victoria; post quas laudes à Pontifice more antiquorum Principum adoratus est, ac deinde emisso Patrii nomine Imperator & Augustus appellatus. Ne quis autem putet Carolum quidem Imperatoriam dignitatem armis obtinuisse, à Leone autem ei Coronam tantum ex ceremonia, ut etiamnum in Gallia fit ab Archiepiscopo Remensi, fuisse impostam; scribit idem Eginhardus in vita illius Imperatoris, eum ab illo honore ambiendo ita fuisse alienum, ut si sibi deferendum praesentisset, abfuturus ab Ecclesia fuisset. Quo tempore, inquit, & Imperatoris, & Augusti nomen accepit: quod primo instantum averfatus est, ut affirmaret, se eo die quamvis praecipua festivitas esset, Ecclesiam non intraturum fuisse, si consilium Pontificis proficere potuisset.

2. Summo Pontifici acceptam retulerunt Imperatoriam dignitatem successores Caroli Magni. Egregium est hujus professionis testimonium apud Andream du Chesne tom. 3. scilicet Epistola apologerica Ludovici II. Imperatoris Occidentis, Lotharii filii, Ludovici Pii Nepotis ad Basilium Orientalem Imperatorem missa anno 871. in qua sic eum alloquitur; Cum & ipsi Patrum nostri gloriosi Reges absque invidia Imperatorem nos vocitent, & Imperatorem esse procul dubio fatentur, non profecto ad aetatem, qua nobis majores sunt attendentes, sed ad unctionem, & sacrationem, qua PER SUMMI PONTIFICIS MANUS IMPOSITIONEM Divinitus sumus ad hoc culmen proventi, & ad Romani Principatus Imperium, quo superno manu potimur aspicientes. . . . . Matrem omnium Ecclesiarum Dei defendendam atque sublimandam suscepimus, ex qua & regnandi prius, & postmodum imperandi auctoritatem profapia nostra seminarium sumpsit. NAM FRANCORVM PRINCIPES PRIMO REGES, DEINDE VERO IMPERATORES DICTI SVNT, II DVMTAXAT, QUI A ROMANO PONTIFICE AD HOC OLEO SANCTO PERFVSI SVNT. . . . .

però si calumniaris Romanum Pontificem, quod gesserit, calumniari poteris & Samuël, quod spreto Saule, quem ipse unxerat, David in Regem ungere non renuerit.

3. Ad sanctam Sedem recurrerunt alii ad eandem impetrandam dignitatem, quæ ipsis ex sola sanguinis cum praecedentibus Imperatoribus propinquitate non debebatur, ut exem-

Cc plura

V. C.

De
partalib
de Gallian
CIII
731

202 TRACTATUS DE LIBERTATIBVS,
plum Caroli Calvi demonstrat apud Sirmondum inter Concilia
Galliæ, & apud alios.

4. Fulco Archiepiscopus Remensis, natalibus, doctrinâ, ac
pietate celeberrimus, & à Reginone, Baronio, & Molano
Martyribus annumeratus, eo quod mors illi ob propugnata
Ecclesiæ jura illata fuerit (utrursus videas doctrinam istam
exemplis Sanctorum esse consonam) cùm audisset Carolum
Regem Francorum vulgò Simplicem nuncupatum, cui alias
strictè adhærebat, velle cum Northmannis inire societatem,
gravissimam ad eum Epistolam scripsit, in qua hæc habet in-
ter alia; *Deprecor vos itaque per Deum, ut tale desistatis consilium, ne
velitis vos in aeternum precipitare interitum, & mihi, ceterisque, qui secu-
dum Deum vobis fideles sunt, aeterni doloris asserre dispendium. Melius enim
fuerat vos non nasci, quam Diaboli patrocinio velle regnare, & illos juvare,
quos deberetis per omnia impugnare. Sciat enim quia si hæc omnia feceritis,
& talibus consiliis atqueveritis, nunquam me fidelem habebitis, sed & quocun-
que potero a VESTRA FIDELITATE REVOCABO, & cum om-
nibus Coepiscopis meis, vos, & omnes vestros excommunicans aeterno anathemate
condemnabo. Pro fidelitate, quam vobis servo, hæc gemebundus scribo.*

5. Ivo Carnotensis Episcopus, doctrinâ, & pietate il-
lustri epist. 46. quæ est ad Urbanum II. supponit autoritatem
Philippo Primo Francorum Regi per excommunicationem
ademptam; quandoquidem scribit Summo illi Pontifici; *Hæc
ratione ex parte usuri (Philippi Nuncii) Regem cum Regno ab obedi-
entia vestra discessurum, NISI CORONAM RESTITVATIS, NISI RE-
GEM AB ANATHEMATE ABSOLVATIS.*

6. Unde inerat, nisi à pietate, atque à Religione, anti-
quis Gallis illa erga Ecclesiæ in Reges autoritatem reveren-
tia, quam illorum perhibent historiæ? Nam v. g. Regibus
excommunicatis officia etiam vitæ aliquatenus necessaria,
nedum alia Principibus exhiberi solita, negabant. An pios
magis, magisque religiosos efficiet illius Regni fideles de-
claratio Cœtus Parisiensis, dum eis suadebit Ecclesiam, ne-
que directè, neque indirectè quidquam in Principes posse
quantum ad temporalia, quæ sola ferè (Proh dolor) ab ho-
minibus hodie attenduntur.

7. Si Gallicanis externa addenda sunt exempla (quidni au-
tem addantur cùm propositio Cleri Gallicani ad Principes
om-

omnes generatim pertineat, nec sit ad Reges Galliae restricta (qui fortè aliquo jure speciali, vel privilegio tueri sese posse obtenderent) alia non pauca suppetunt. Nam præter Romanos Imperatores, de quibus jam diximus, mortuo Zenone Imperatore, Ariadne ejus conjux, spreto Longino Zenonis fratre, Anastasium ad Imperium evehendum curavit, sed obstitit Euphemius Episcopus Constantinopolitanus, donec Anastasius fidem orthodoxam scripto professus est; Cum Ariadne haberet in animo Anastasium habitu induere purpureo, Euphemius Episcopus usque eò consentire noluit, quoad Anastasius chirographum iurejurando confirmatum ei dedisset, quod planè declararet eum si sceptrum susciperet, Imperii fidem sinceram servaturum, nihilque rerum novarum introducturum in Sacrosanctum Dei Ecclesiam: quod chirographum Macedonio Sacri Theauri Custodi tradidit. Factum autem est illud ab Euphemio, quod Anastasius putabatur à nonnullis errore Manichæorum infectus esse. Evagrius histor. lib. 3. cap. 32. Idem Theodorus Lector collect. ex histor. Eccles. lib. 2.

8. Cumque iterum Anastasius in hæresim lapsus esset, & Catholicos persequeretur, ei sese Symmachus Papa opposuit, ut in Epistola ejus apologetica videre est, in qua docet Summus ille Pontifex, quis sit verborum sensus, quæ Prælati Parisienses ex Divo Paulo attulerunt; Fortassis dicturus es, scriptum esse: *Omni potestati nos subditos esse debere; Nos quidem potestates humanas suo loco suscipimus, donec contra Deum suas erigunt voluntates. Caterum si omnis potestas à Deo est, magis ergo qua rebus est præstituta Divinis. Defer Deo in nobis, & nos deferemus Deo in te. Caterum si tu Deo non deferas, non potes ejus uti privilegio, cujus iura contemnis.*

9. Eleonora primùm Galliae, deinde Angliæ Regina Ep. 2. ad Celestinum III. Papam pro liberatione filii Richardi Regis Angliæ à Leopoldo Duce Austriæ capti, & Henrico V. Imperatori consignati, & traditi, quæ epistola est 145. Petri Blesensis, sic scribit, *Nomine Petro Apostolo, & in eo vobis à Deo omne Regnum, omnisque potestas regenda committitur? Benedictus autem Dominus, qui talem potestatem dedit hominibus, non Rex, non Imperator, aut Dux à jugo vestra jurisdictionis eximitur; ubi est ergo zelus Phinees? Ubi est autoritas Petri? Ubi est qui dicat zelus Domus tue comedit me? Appareat quod non in vanum dati sunt vobis, & Coepiscopis vestris gladii accipites in manibus vestris. Dicite iniquis, nolite iniquè agere, & delinquentibus nolite exaltare cornu. Non*

204 TRACTATUS DE LIBERTATIBVS,
degeneret in herede Petri Dignitatis Apostolica reverenda successio. Vestrum
agnoscite Principatum, probate zelum, accingimini ad opus fortitudinis, &
honorate ministerium vestrum. Gloria vestra derivetur ad posteros, & cognoscat
generatio altera, quam inaniter Tyrannus ille praesumpserit, & quam potentia
praesumptionem ejus Romana Sedes punierit.

C A P U T X I I .

*Exemplum Gregorii II. Leoni Isauro Imperatori Tributa
solvi vetantis.*

1. **L**eonis Isauro in haeresim Iconoclastarum lapsa, & Ca-
tholicos in Oriente persecuti, Gregorius II. plu-
ries frustra monito à Romanis, & ab Italia Tributum solvi
prohibuit ex Theophane in Chronologia. Hoc anno, inquit,
scilicet Gregorii II. primo irreligiosus Imperator Leo de proscribendis, & dep-
nendis Sanctis, & venerandis imaginibus primum tractatum habere cepit:
Comperto cujus proposito, Gregorius Papa Romanus, scripta prius ad ipsum
Leonem decretali Epistola, qua de fide quicquam statuere, & antiqua Eccl-
esiae sancita à sanctis Patribus firmata inovare, aut convellere non decere Im-
peratorem commonet. Italia tandem, ac Roma tributa ad ipsum deferenda
prohibuit. Idem testatur Zonaras in tom. 3. Annal. his verbis;
*Qua de causa Gregorius, qui tum Roma veteris Ecclesiam gubernabat, repu-
diata societate Praesidis nova Roma, nec non eorum, qui illum sequerentur,
illos unà cum Imperatore Synodico anathemate obstrinxit, & vestigalia, qua
ad id usque tempus inde pendebantur inhibuit, isto cum Francis federe. Et
adhuc; sub Leone Isauro temporis illius Papa Gregorius ob peruersam opi-
nionem desecit ab illo Imperatore impio, eius tributum pendere recusavit, ne-
que sibi quicquam esse rei voluit cum impiis Ecclesiae Constantinopolitanae Gu-
bernatoribus, omniisque bellis pacem cum Francis fecit.*

2. Nullum non movet lapidem Joannes Launoius, ut hu-
jus quoque historiae fidem evertet. Sed testibus tam clarè affir-
mantibus opponendi essent saltem alii testes aequè clarè ne-
gantes, aut certè rationes validissimæ. Id frustra expectes
ab illo Scriptore, qui cum historias communiter receptas ferè
semper impugnet, non nisi testium de eadem re tacentium,
vel ad summum alià, non tamen contrarià, loquentium au-
tori-